

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтєва І.О., методист методичного відділу.

ним, по підвищенню якості знань. Разом з тим, теорія і технологія розвиваючого навчання далекі від завершення, особливо для середньої та старшої ланки. У подальшому розвитку технології РН на перший план вийшло поняття: навчальна діяльність. А освоєння навчальної діяльності, поряд з розвитком теоретичного мислення, стало однією з головних задач РН, принаймні на рівні вищої освіти.

В першу чергу поняття розвиваюче навчання базується на структурних представленнях про знання людини.

У процесі навчання повинна створюватися визначена система знань, повинний відпрацьовуватися прогресивна технологія діяльності по одержанню і використанню знань.

Відомо зовні жартівливе, але визначання, що має глибокий зміст: «освіта – те, що залишається в людині після того, як вона забуває все те, чому її учили». Дійсно, більшість зберігає в пам'яті деяке з того, чому нас учили, але навряд чи хтось візьметься заперечувати корисність освіти в досягненні життєвих цілей.

Гарна освіта допомагає людині орієнтуватися в новій для неї ситуації і знаходити в ній ефективні варіанти діяльності; здатність діяти подібним чином звичайно пов'язується з інтелектом.

Виходячи з цього, було б логічним вважати, поряд із засвоєнням визначеного обсягу фактів і алгоритмів, найважливішою задачею освіти – розвиток інтелектуальних можливостей людини.

Іншими словами, знання людини – це не сума, а система, що розвиває інтелект та забезпечує успішну діяльність у нестандартних ситуаціях.

Більш того поняття «розвиваюче навчання» являє собою процес виховання і навчання в широкому змісті, є загальною формою психічного та інтелектуального розвитку людини.

Становлення сучасних методів навчального процесу відбувається у протиборстві консервативного і прогресивного, в тісній єдності теорії і практики. Кардинальні історичні зміни трактують необхідність докорінного оновлення змісту, форм і методів навчання з метою формування особистості сучасного студента.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ»

О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова

Сучасна вища освіта вимагає вдосконалення навчального процесу за рахунок впровадження інноваційних технологій навчання, які направлені на виховання творчої активності та ініціативи студентів.

Для досягнення цієї мети необхідно активізувати самостійну роботу студентів, в тому числі й під час проведення практичних та лабораторних занять. За рахунок впровадження інтерактивних методів навчання можна забезпечити широку взаємодію як викладача зі студентами, так і студентів між собою. При цьому викладач направляє і контролює роботу студентів.

Під час проведення практичного заняття «Розслідування нещасних випадків на виробництві» з дисципліни «Охорона праці та цивільний захист в галузі» викладачами кафедри БЖД застосовуються імітаційні ігрові методи інтерактивного навчання в формі ділової гри. Така методика проведення заняття дозволяє формувати у студента більшу зацікавленість у вивченні даної дисципліни; ефективніше засвоювати теоретичний матеріал; активізувати самостійну роботу щодо пошуку варіантів вирішення поставленої задачі; розвивати вміння працювати в команді; формувати життєві та професійні навички; розкривати нові можливості учасників ділової гри.

Спочатку студенти отримують необхідні теоретичні знання щодо порядку проведення розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, знайомляться з відповідною нормативною базою.

Далі, студенти розбиваються на групи, кожна з яких отримує від викладача своє завдання – варіант конкретної практичної ситуації, пов'язаною з нещасним випадком на виробництві. Данні, яких не вистачає, студенти приймають самостійно.

На наступному етапі студенти розподіляють між собою ролі учасників події, тобто самого робітника, який отримав ушкодження, керівника робіт, роботодавця, начальника служби з охорони праці, представника профспілкової організації тощо. Визначають, хто приймає та які необхідні першочергові дії.

Потім формується склад комісії щодо розслідування нещасного випадку. Членами комісії під час розслідування:

- вказується найменування документів, у відповідності з «Порядком проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві» (2011р.), які необхідно оформити;
- встановлюються головні і другорядні причини нещасного випадку, а також коло винних осіб та порушень, які вони допустили;
- визначаються вид та міра відповідальності осіб за порушення законодавчих і нормативно-правових актів з охорони праці;
- розробляються заходи щодо попередження подібних нещасних випадків.

За результатами роботи члени обраної комісії заповнюють акти за формою Н-5 та Н-1.

Наприкінці практичного заняття оцінюється робота кожної групи в цілому, для чого спочатку виділяється час для обговорення задач, виконаних індивідуально всередині групи. Кожний студент, як член групи, доповідає й захищає отримані результати своєї ділянки роботи. Інші члени групи разом з ним обговорюють всі питання, вносять корективи, якщо це необхідно, та приймають остаточні документи в готовому вигляді. Потім відбувається захист

роботи групи, яку оцінює викладач за бальною системою. Від кожної групи доповідає обраний членами групи студент. В процесі захисту викладач ставить питання до доповідача, тобто встановлюється зворотний зв'язок між викладачем та студентами.

Взагалі під час виконання цієї роботи студенти вивчають методику розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві(організаціях), отримують практичні навички щодо проведення такого розслідування.

Необхідність кваліфікованого розслідування нещасних випадків на виробництві обумовлена тим, що, не дивлячись на щорічну оптимістичну динаміку зниження кількості нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, рівень виробничого травматизму в Україні залишається високим. Україна має чи не найгірше у світі співвідношення кількості загиблих на виробництві до загальної кількості потерпілих від нещасних випадків на виробництві (в середньому за останні роки 1 до 10), в той час коли в країнах Євросоюзу цей показник коливається 1 до 150 - 1 до 1000.

Майбутні фахівці повинні розуміти умови та причини виникнення небезпечних виробничих факторів, які можуть бути причиною нещасних випадків. Треба відмітити, що виконуючи дану практичну роботу, студенти не тільки проводять аналіз причин виникнення нещасного випадку, а й мають можливість розробити заходи щодо попередження повторного його виникнення як на даному робочому місці, так й на других робочих місцях.

Таким чином, на практичному занятті студенти набувають необхідних знань, навичок, які потім повинні використовувати в своїй практичній трудовій діяльності, щоб виключити загрозу безпеці здоров'я і життя як власного, так і інших працівників, а також знизити рівень виробничого травматизму та професійних захворювань. Участь же в діловій грі буде тільки сприяти розвитку навичок та засвоєнню способів вирішення конкретних прикладних задач.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНОЛОГІВ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДИКИ РЕСУРСОЕФЕКТИВНОГО ТА БІЛЬШ ЧИСТОГО ВИРОБНИЦТВА В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Крусір Г.В., Чернишова О.О.

З 2012 року кафедра екології і природоохоронних технологій (ЕіПТ) Одеської національної академії харчових технологій(ОНАХТ) приймає участь у проекті Організації Об'єднаних націй з промислового розвитку (UNIDO UN) «Сприяння адаптації та впровадженню ресурсоефективного та більш чистого виробництва шляхом створення та роботи Центру ресурсоефективного та більш чистого виробництва в Україні». Філіал Центру ресурсоефективного та більш

СТУДЕНТІВ З ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
О.О. Тіглова, О.Ю. Мандро	208
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»	
Л.А. Тігомир	210
ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СРС З КУРСУ «ДІЛОВА ТА ПРОФЕСІЙНА МОВА»	
О.К. Чаєнкова	211
ПРОБЛЕМИ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ	
І.О. Кузнецова, К.А. Янченко	213
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ТЕХНОЛОГІВ ОКР «БАКАЛАВР» ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ З ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ	
Л.С. Гураль, А.І. Капустян, Н.К. Черно	216
ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ТОВАРОЗНАВСТВО»	
О.О. Антіпіна	218
ВПЛИВ НАВЧАЛЬНО – ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА САМОРЕАЛІЗАЦІЮ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СТИНАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
В.Г. Швець, В.І. Булюк	219
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ БЖД	
Н.Ю. Сапожнікова	221
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ДЛЯ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
С.М. Неменуша	223
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ (МОДУЛЬ 1 – ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ)»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	224
АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН АКАДЕМІЇ	
Ю.І. Дем'яненко	226
ФОРМУВАННЯ УЧБОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	229
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В ГАЛУЗІ»	
О.О. Фесенко, В.М. Лисюк, З.М. Сахарова	230
НОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНОЛОГІВ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДИКИ РЕСУРСОЕФЕКТИВНОГО ТА БІЛЬШ ЧИСТОГО ВИРОБНИЦТВА В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	
Г.В. Крусір, О.О. Чернишова	232